

Tirsdagen

den 15de Marts.

Den til Forsendelse
Kongelig allernaadigst

med Brevposterne
alene privilegerede

Narhuus Stifts-Tidende.

Udgives 4 Gange ugentlig af Overtrois-commissair A. F. Elmquist. Redigeres af H. F. Elmquist, Cand. phil.

Nyheder fra Udlandet.

Fra **Indien** blive Efterretningerne meer og mere betænkelige. Den brittiske Resident (Stattholder) i Kabul, Sir M'Naghten, er bleven myrdet af Achbar Chan (Dost Mohammads Søn), efter at Bala Pissar (Citadellet i Kabul) var bleven stormet af Afghanerne (ifølge andre Beretninger havde capituleret). Resten af de brittiske Tropper (hved det endvidere) maatte nu slaae sig igjennem de af Fjenden besatte Ghairbjergstrækninger. Hertil kommer endnu det høist ubehagelige Budskab, at hele det Ghybistanke Korps skal være ødelagt, og Indien i fuld Dyrstand.

Atter melde Privatbreve fra **St. Petersborg**, at Soldaterne af Garnisonen i denne Stad have gjort sig skyldige i en hoi Grad af Dyrskhed, og at flere Stabsofficerer skulle have tilsat Livet derved. De nærmere Omstændigheder og Anledningen dertil ommeldes ikke. — General Grabbe, der kommanderer den russiske Hær mod Tscherkeserne, var kommen til St. Petersborg, for at aftale med Keiseren om den nye Krigsplan som skal begyndes i dette Foraar. De 40,000 Md. som i Sjør agerde med disse Bjerghfolk, havde ikke udrettet noget, men vare tværtimod slagne tilbage paa alle Kanter.

I **Madrid** var det Rygte i Omlob, at der var bleven skudt efter Dronningen, den lille Isabella, medens hun spadserede i El-Retico, men i en officiel Beretning forskiktes Sagen at hænge saaledes sammen: En Kleinsmedmester, en stikkelig og fredelig Mand, gik ud af Alcalaporten for at forlyste sig med Jagt. Hans Nationalgardegevær havde i nogle Dage været ladet med Kugle, hvorfor han affjød det mod Muren som omgiver den fgl. Have; men ganske imod Forventning trængte Kuglen gennem Muren og trillede mat hen for Fødderne af Dronningen og hendes Søster, som spadserede i Haven. Den uforsigtige Skytte blev arresteret.

I de **spanske** Nordprovinser finde store Troppesbevægelser Sted henimod den franske Grændse, hvor det var et almindeligt Rygte, at Don Carlos vil om foie Tid blive løsladt af sit Fangenskab.

Den **franske** Regjering har sendt Ordre til alle Kongeriget's Krigshavne om at paaahnde Udrustningen af samtlige Dampskibe som have der paa Bærsterne. Der tales ogsaa om, atter at organisere Escadren i Middelhavet, hvortil der skal bruges tolv store Dampskibe, besatte med Langskydts.

Flere Steder i **Tydsland**, og navnlig i det Bayerste, er udbrudt en meget farlig, og som det

synes smitsom Hundesygdom, der ligner Vandstræk. I alle større Byer, saasom Bamberg, Regensburg, Augsburg, Nürnberg, München, ic. græsser den, og paa Landet ere hele Strækninger usikre af disse gale Dyr. Ved Nordlingen var, i en Omfreds af nogle faa Mile, 16 Menneſter omkomne ved gale Hundes Bid.

Fædrelandet.

Kjøbenhavn, den 12te Marts. Med det fgl. Dampskib, som igaar kom tilbage hertil, havs følgende Efterretning om D. K. H. Kronprindsens og Gemalindes Reise: Da Dampskibet "Gir" den 8de ds. Kl. 4 Morggen havde passeret Dragør, tiltog Stormen i den Grad, at det blev umuligt at tilendebringe Reisen paa een Dag, hvorfor man om Efterm. ankrede ved Falster, men næste Morggen Kl. 6 fortsattes Reisen, og Kl. 2½ om Efterm. ankom de høie Reisende i bedste Velgaaende til Warnemünde. Da Dampskibet "Kiel" har maattet gjøre to Reiser for at overføre Bagagen, og denne alene bestod af Sager som ere Kronprindsessens tilhørende, synes det at hentyde paa en længere Fraværelse end man i Begyndelsen vel havde formodet. (Md.)

— Da Dampskibet "Gir" i Mandags laae herudensfor Toldboden og D. K. H. H. vare gaaede ombord om Aftenen, aflagde D. M. og den syrige fgl. Familie dem, som meldt, et Besøg paa Skibet, ved hvilken Leilighed Veien dertil oplystes af Fagter, som holdtes ud fra Dampskibet, hvilket afgav et særdeles pragtfuldt Stue. (Md.)

— Kronprindsen ventes tilbage til Kbn. den 20de, paa hvilken Dag man vil vide Hs. Majestæts endelige Resolution paa Militair-Commissionens Forhandlinger vil blive bekjendtgjort for samtlige Commissionens Medlemmer, som den Dag ville møde paa Christiansborg Slot. Kronprindsen afreiser Dagen derpaa til et tydsk Bad. (W. W.)

— Der tales i denne Tid meget om en forestaaende Forandring, der vistnok, hvis den realiseres, vil, om ikke forbaase Mange, dog smerte de Fleste. (S. Bl.)

— Under 5te ds. er meddeelt const. Politiretssassessor Bruun, der nylig har tilendebragt sin Function som Secretair ved den i Anledning af Verderne i Benschysel nedsatte Commission, Commissionarium til at undersøge Sagen ang. det tidligere omhandlede Mord, begaaet paa en Huusmand, samt dennes Hustru og Søn i Sibye under Leire Herred. (Dgn.)

— Ifølge Generaltoldk. Circulaire til alle Toldoppebørsels-Embedsmænd i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten, skulle disse gjøre alle for den fgl. Sas-

J Bønsyssel, navnlig i Panherred, skal være udbrudt en mærkelig Hundegalskab, lig den som er udbrudt i Tydskland. Et Barn er bleven bidt og død efter et Par Dages Raseri; en Sø, der var bidt i Laby af en gal Hund, blev selv saa rasende, at den vilde angribe Mennesker, men døde ligeledes.

Ved Thisted indtraf i Løverdags den Ulykke paa Landeveien, at Pestene for en Vogn, tilh. Pastor Daugaard i Seierslev paa Morsøe, tog til Løb, hvorved Vognen væltede og en Jomfru som sad paa Vognen, brak Halsen. Præstens Kone blev forslaaet i den ene Side, og Kudsken brækkede Kravebenet.

Utter har et stort Jordegods salg fundet Sted her i Jylland: Gaarden Kolkedahl i Vester-Panherred, er ifølge Nalb. Avis solgt af Hr. Pastrup til Hr. Assessor Hein paa Bygholm for c. 90,000 R . Vøndergodset udløser Hr. Pastrup selv af Pantet og har for Størstedelen solgt Godset til Fæsterne for saare lavt ansatte Priser, og imod at han selv tager Obligationer for hele Kjøbesummen, hvilken Selveieendomserhvervelse naturligtvis har forvoldet overordentlig Tilfredshed blandt Bønderne. Salgsprisen for Godset udgjør tilsammen c. 54,000 R , altsaa den samlede Sum: 144,000 R . For 4 Aar siden købte Hr. Pastrup denne Eiendom af Statsgjældsdirectionen for 81,000 R , som dengang ansaaes for en enorm Pris.

Steenalt er ifølge Nalb. Avis solgt af Justitsraad Nyegaard (som for endeel Aar tilbage havde kjøbt det for imellem 60 og 70,000 R) til Hr. Bruun fra Kjøbenhavn (en Søn af den bekjendte rige Hyskedist Bruun paa Kjøbmagergade) for 226,000 R og alle Kjøbsomkostningerne (altsaa som vi meldte, for omtrent 230,000 R).

Handels-Efterretninger. Der vil sikkert endnu medgaae 4 Uger — hedder det i Sv. Td. — inden der vil komme mere Liv i Kornhandelen, thi da vil man noiere kjende Peels Planer og Handelen derefter faae mere Fæstethed og Liv. Den udkomne Sv. Forordning om Tydsk Uld-Indførsel i Sverrig vil bringe forøget Liv i denne Handel.

Kjøns. Børs-Cours den 11te Marts.
Hamborg 2 M. — a vista 200. Species 200 = 12 R .
4 P.G. Egl. Dbl. 101. Nat. Bl. Dbl. (4 Febr. 1820) 100½ a 101. 4 P.G. uopfjellige Rigsbank-Dbl. 104½ a 105. Nationalbank-Actier 105½ a 106.

Befordringer da Afsaag. Under 9de ds. har Hs. M. allernaadigt udnavnt Skovriden ved Soree Academies 2det Skovdistrikt, L. S. Briehl, til Skovriden ved det 3die Kronborgske Skovdistrikt. Lieutn. O. v. Trminger og v. Wenz til Landmaalere. Kammerassessor Dagger udnavnt til Slotsforvalter ved Sorgenfri, og A. Ronne til Slotsgartner sammesteds.

Dødsfald. Fru Oberstlieutn. Wilster, Carl Luplau (38 Aar), Krigsraad W. von Bergen, Emilie Braunstein (20 Aar), Jutta Angelique Sundel (15 Aar), Birgithe Schiermacher f. Weisner (26 Aar), August Kantzau, Oberst v. Wilster, keiserl. russisk Consularagent Brandt (47 Aar), Andrea Thiele (20 Aar), Egl. Berider Johansen, Alle i Kjøb. Forvalter S. Hansen paa Sammel-Kjøregaard, Frederik Blizencrone Møller paa Anersøegaard, Pastor Bränniche, Sognepræst til Skovlunge, Colletted og Gurrebye M. i Holland. Politibetjent Claus Lütge i Densle. Hans Arreboe Gram i Nyljøbing paa Falster. Fr. Chr. Møller af Kjøb. (23 Aar) i New-Orleans.

Reisende.

Med Dampst. fra Kallundborg til Aarhus:

Consul Hansen, Froken Hoffmann, Kammerjunker v. Bülow, Student Bülow, Cand. Ulrich, Dyrslage Keller, Forvalter Bache, Exam. jur. Rees, Proprietair van Deurs, Entemad. Ballin, v. Hrr. Brorson og Tonnesen, v. Pryds, Farver Bruun, Slagterm. Jacobsen.

Med Dampstibet fra Aarhus til Kallundborg:

Kammerjunker Pr.-Lieutn. v. Brock, const. Stifamtmand Baron de Bretton, Soldinspecteur Bull, Froken S. Høegh-Guldberg, Kjøbmand N. Lazarus, Kjøbmand J. S. Lange, Jfr. E. Frausing, Musfklärer A. Nathan, Proprietair Ree, Hr. M. Ree, Proprietair R. Riis, Jfr. S. Raupach, Handelsbetjent Reisner, Proprietair la Cour med Kone og Datter, Gjaestgiver Kirkerup, Jfr. S. Ludvigsen, Proprietair Ugier, Cand. phil. Rübner, Pastor Rasmussen, Cand. juris G. Norville, Landmand P. Larsen, Slagterm. Brosts, Contoirist Sørensen. Til Samsøe: Gaardeier Egertis.

Indsendt.

I flere Aviser, navnlig i Hollands-Falkers N 22 og i Fædrelandet N 801 er den Idee, at sætte en Mindestotte for Kong Frederik den Sjette kaldet ubeldig om end velmeent, og dette skal bevises blandt andet derved, at Indbyggelsen ei finder Gjenklang imellem Folket, da intet af Betydning tegnes; men dette Beviis gjelder i det mindste ikke for Jylland; thi her er alt samlet omtrent 5000 R , hvorfor en ret passende Stotte kan reises; men da vi ikke vilde have Værket betragtet som et provindsialt Anliggende men som en National-Sag, fandt vi det passende at indbyde vore Brødre paa hin Side Velterne til Deeltagelse.

I samme Blade yttres ved denne Leilighed, at om end Frederik som privat Mand var i høi Grad elskelig, saa var hans Regjering dog ulykkelig for Danmark, og at Ulykkerne for en Deel maatte tilskrives hans Regjering, hvorfor man antager at han, som Konge ei kan tilkomme en Mindestotte.

Da jeg er blandt dem, som have udstødt Indbyggelsen hertil, finder jeg mig opfordret til at gjøre Publicum Regnskab for de Grunde, der have bevæget mig til at tiltræde denne Forening. Jeg indrommer, at det er for Kong Frederik den 6te vi ville opreise en Mindestotte ei for den private Mand. Jeg veed meget vel at Flaadens Tab og den ulykkelige Krig, der begyndte 1807 og endte med en Stats-Bankerot og Rigets Halvering indfaldt i hans Regjeringsstid, og jeg vil ei engang sige, at disse Ulykker ene hidførtes af Begivenhedernes uimodstaaelige Magt, men dog tør jeg paastaae at ingen af Danmarks souveraine Konger bedre end Frederik den 6te har fortjent en Mindestotte, ja at han som Konge har fortjent den mere end de Svende, hvis Statuer prooc Hoovedstadens Torve; thi han har gjort mere end alle hans Forgængere tilsammen for det danske Folk ved at sørge for dets Dyrkning, ved at nedrive hæmmende, fra Middeldalderen nedarvede Stranker for en frodig Udviikling af Folkets Kræfter, og ved at vække den indslumrede National-Aand til Selvoicsemphe.

Det var ham, som i Erkjendelse af, at sand Borgerfrihed kun kan parres med sand Oplysning, uafsladeligt arbejdede paa Skolevesenets Forbedring, som kaldte Soree Academi til fornøet Virksomhed, som stiftede Norges Universitet og oprettede Høiskolen og det polytechniske Institut. — Det var ham som forend nogen anden Monark i Europa ophævede Slavehandelen ved Forordn. af 16de Marts 1792. — Det var ham, der som en 16 Aars Yngling antog sig den forfuerde Bøndestand, og som, da hans ældre Raadgivere vel bleve nødte til at indromme Aetfardiigheden af hans dristige Reformter til Bøndestandens Opkomst, men alligenel yttrede de sædvanlige Betænkneligheder og raadede til Dyfattelse, svarede: „Er det godt, hvorfor da ei gjøre det strax?“ og Stavnbaandet brast. — Det var ham, som, da der blev Tale om at indføre raadgivende Stander i Danmark og man skildrede ham et saadant Skridt som høist farligt endog for hans egen Magt, i Bevidstheden om Institutionens Gavnlighed i Fremtiden og i Erkjendelsen af Folkets billige Krav sagde: „Jeg vil det saa!“ og Danmark blev vakt af sin politiske Døs. — Ja han har gjort det første Skridt til vor politiske Udviikling, og det saadant et Skridt paa en saa vel forberedet Bane, at det vil falde vanstelig for Nogen af hans Efterkommere at træde tilbage.

Derfor: op med Mindestotten og Gatten af for Frederik den Sjette!

Daugaard, den 6te Marts 1842.

J. W. With,
Standerdeputeret.